

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนี

การปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยได้บรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. .... วาระที่ ๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

จากนั้น การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในการประชุมคราวเดียวกัน โดยส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สาระสำคัญและรายละเอียดของพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๘ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลหลบหนีไปทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลต้องล่าช้า ส่งผลกระทบต่อนโยบายในการป้องปรามอาชญากรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการไม่มีเจ้าพนักงานกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศาลกำหนดเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ เมื่อเกิดการหลบหนีก็ไม่มีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยเหล่านั้นกลับมาดำเนินคดี ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งการนำเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในมาตรการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์ “เงินสินบน” “เงินรางวัล” “ผู้แจ้งความนำจับ” “เจ้าหน้าที่ผู้จับ” และ “ก.บ.ศ.” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ศาลที่มีคำสั่งอนุญาตปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ เพื่อทำหน้าที่ดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด โดยบุคคลดังกล่าวต้องไม่ใช่เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่ ก.บ.ศ. กำหนด ผู้ประกันบุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว โดยมีคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนด (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้หลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น โดยผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวสามารถขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายได้ โดยการยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงลักษณะของภารกิจและระยะเวลาที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. และกำหนดให้คำสั่งของศาลเกี่ยวกับการสั่งจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายให้เป็นที่สุด (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้ผู้แจ้งความนำจับมีสิทธิได้รับเงินสินบน และเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัล เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนีและได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับสามารถขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลได้ โดยการยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล และต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว และกำหนดให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. กรณีมีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายราย ให้ศาลสั่งแบ่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเท่ากันทุกราย และผู้ที่ได้รับเงินในลักษณะอย่างเดียวกันตามกฎหมายอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามพระราชบัญญัตินี้ โดยคำสั่งของศาลเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลให้เป็นที่สุด (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย เงินสินบน และเงินรางวัลให้เบิกจ่ายจากเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญาก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยวิธีการเบิกจ่ายและรับเงินดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๙)